

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan tulo- ja varallisuusverolain keskeisiä vähennyksiä tarkistettaviksi kuuden prosentin hintatason nousua vastaavasti. Sairauskuluvähennyksen enimmäismäärät ehdotetaan korotettaviksi vähintään kaksinkertaisiksi samalla kun veronmaksukykyyn vaikuttamattomien sairauskulujen vähentämisestä luovuttaisiin. Puolisovähennyksen enimmäismäärää ehdotetaan korotettavaksi silloin, kun perheessä on enintään 7-vuotiaita lapsia. Kunnallisverotuksen invalidivähennys palautettaisiin vuosiksi 1984—1987 myös eläketulosta tehtäväksi siten, että vähen-

nykseen vuonna 1982 oikeutettu eläkkeensaaja voisi noina vuosina tehdä vuonna 1982 myönnetyn suuruisen invalidivähennyksen. Eräitä verolakiin väliaikaisia poikkeussäännöksiä siirrettäisiin pysyvästi tulo- ja varallisuusverolakiin. Lisäksi valtion 1.1.1984 jälkeen myöntämät taiteilijaeläkkeet ja ylimääräiset sanomalehtimieseläkkeet tulisivat veronalaisiksi.

Ehdotettuja muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 1984 toimitettavassa valtion- ja kunnallisverotuksessa. Esitys liittyy valtion tulo- ja menoarviesitykseen vuodelle 1984.

YLEISPERUSTELUT

Hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi vuodelta 1984 toimitettavassa valtionverotuksessa sovellettavista veroasteikoista ja veroprosenteista ehdotetaan tuloveroasteikkoa lievennettäväksi kuluvalta vuodelta toimitettavassa verotuksessa sovellettavaan asteikkoon verrattuna kuuden prosentin kuluttajahintojen nousua vastaavasti. Rahan arvon muuttumisesta johtuvan tuloveroasteen kasvun hillitsemiseksi ei kuitenkaan riitä, että vain tuloveroasteikkoa lievennetään. Myös eräitä keskeisiä tuloverotuksessa myönnettäviä vähennyksiä on tarpeen korottaa vastaavasti. Varallisuusveroasteikon inflaatiotarkistukseen liittyen varoista myönnettävien puoliso- ja lapsivähennyksen enimmäismääriä samoin kuin varallisuusverotuksessa omasta asunnosta myönnettävää huojennusta ehdotetaan korotettaviksi.

Korotettaviksi ehdotetut vähennykset valtion tuloverotuksessa ovat työtulovähennys ja ylimääräinen työtulovähennys, yksinhuoltajavähennys, koulutusvähennys ja puoliso- ja kunnallisverotuksesta tehtävät huoltaja- ja elatusvelvollisuusvä-

hennykset sekä kunnallisverotuksessa lapsivähennys, yksinhuoltajavähennys, opiskelijavähennys, elatusvelvollisuusvähennys ja perusvähennys.

Valtion- ja kunnallisverotuksessa myönnettävän tulonhankkimisvähennyksen enimmäismäärää esitetään korotettavaksi jonkin verran keskimääräistä enemmän eli runsaalla kahdeksalla prosentilla. Jos työmatkakulut ja muut tulonhankkimiskulut ovat yhteensä pienemmät kuin tulonhankkimisvähennyksen enimmäismäärä, vähennys tehdään kuitenkin enimmäismäärän suuruisena.

Sairauskuluvähennyksen enimmäismäärien pysyminen ennallaan vuodesta 1975 saakka on merkinnyt tämän vähennyksen tosiasiallisen merkityksen huomattavaa pienentymistä. Toisaalta taas vähäisten, veronmaksukykyyn vaikuttamattomien sairauskulujen vähentäminen on lisännyt sairauskulutositteiden määrää ja siten tarpeettomasti myös verotustyötä.

Edellä esitettyjen syiden vuoksi esityksessä ehdotetaan, että sairauskuluvähennyksen enim-

mäismäärät korotetaan kaksinkertaisiksi. Lapsikorotuksen määrää korotettaisiin sitäkin tuntuvammin. Samalla otettaisiin käyttöön sairauskulujen omavastuuosuus, jolloin vähäisten sairauskulujen vähentämisestä verotuksessa luovuttaisiin. Myös henki- ja henkilövakuutusmaksuvähennystä ehdotetaan korotettavaksi.

Sellaisten lapsiperheiden, joissa toisella puolisella ei ole veronalaista tuloa pienten lasten hoidon vuoksi, asemaa ehdotetaan parannettavaksi korottamalla puoliso-vähennystä siten, että korotettu vähennys myönnettäisiin verovelvolliselle, joka on elättänyt alle 8-vuotiaasta lasta tai kasvattilasta.

Valtion- ja kunnallisverotuksessa myönnettävän omaisuustulovähennyksen enimmäismäärää ehdotetaan korotettavaksi. Myös yrittäjätulon ilman eri selvitystä ansiotuloksi katsottavaa osuutta ehdotetaan korotettavaksi.

Kansaneläkeuudistuksen yhteydessä toteutettu kunnallisverotuksen invalidivähennyksen rajoittaminen vain muista ansiotuloista kuin eläketuloista tehtäväksi on koettu epäkohdaksi erityisesti niiden pelkkää eläketuloa saavien verovelvollisten keskuudessa, jotka ovat ennen vuotta 1983 olleet oikeutettuja vähennykseen. Uudistuksen vaikutuksen lieventämiseksi esityksessä ehdotetaan, että vuosilta 1984—1987 toimitettavissa verotuksissa nämä verovelvolliset saisivat tehdä saman kunnallisverotuksen invalidivähennyksen kuin vuonna 1982, vaikka heillä ei olisikaan muuta ansiotuloa kuin eläketuloa.

Väliaikaisin poikkeussäännöksiin on säädetty verovapaaksi ulkomaiselle henkilölle kansainväliseen kokoukseen osallistumisesta maksettu palkka tai palkkio sekä vangin työ- ja käyttöraha. Koska mainitut tulot ovat luonteeltaan toistuvia tai pysyviä, niiden verovapautta koskevat säännökset ehdotetaan sisällytettäväksi pysyvästi tuloja varallisuusverolakiin. Eläketulojen verotuksen yhtenäistämiseksi ehdotetaan, että valtion 1.1.1984 tai sen jälkeen tieteellisen, taiteellisen, yleishyödyllisen tai muun ansiokkaan toiminnan tunnustukseksi myöntämät eläkkeet ja perhe-eläkkeet säädettäisiin veronalaiseksi tuloksi. Käytännössä muutos koskisi valtion taiteilijaeläkkeitä ja ylimääräisiä sanomalehtimieseläkkeitä.

Muutosehdotusten vaikutukset valtion verotuloihin on otettu huomioon niissä arvioissa, jotka sisältyvät vuodelta 1984 toimitettavassa valtionverotuksessa sovellettavia veroasteikkoja ja veroprosentteja koskevaan hallituksen esitykseen. Sairauskuluvähennykseen ehdotetun omavastuun vuoksi arviolta noin 400 000 verovelvolliselle ei enää myönnettäisi sairauskuluvähennystä. Kunnallisverotuksessa arvioidaan ehdotettujen muutosten yhdessä velkojen korkojen vähennysoikeuden muutosten kanssa vähentävän veron tuottoa noin 50 miljoonalla markalla nykyisen veroäyrin keskihinnan mukaan laskettuna. Kirkollisveron sekä vakuutetun kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksun tuotossa ei tapahtuisi merkittäviä muutoksia. Vertailuperusteena on tällöin vuodelta 1984 maksuunpantavien verojen ja maksujen määrä ilman ehdotettuja tarkistuksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

17 §:n 1 mom. Koska valtion tieteellisen, taiteellisen, yleishyödyllisen tai muun ansiokkaan toiminnan tunnustukseksi 1.1.1984 tai sen jälkeen myöntämät eläkkeet tulisivat veronalaisiksi, esityksessä ehdotetaan, että niitä pidettäisiin ansiotuloina. Tällöin ne oikeuttaisivat muun muassa valtionverotuksen työtulovähennykseen.

17 b §:n 2 mom. Säännöksen mukaan verovelvollisen luonnollisen henkilön tai puolisoiden yhdessä harjoittaman liikkeen tai ammatin tulok-

sen tahi maatilatalouden puhtaan tulon yhteismäärä katsotaan 106 000 markan määrään saakka kokonaan ansiotuloksi. Mikäli verovelvollinen esittää selvityksen siitä, että verovelvollisen tai puolisoiden harjoittamassaan liikkeessä, ammatissa tai maatilataloudessa suorittaman työn kohtuullinen arvo ylittää 106 000 markkaa, voidaan myös tämän määrän ylittävä osa sanottujen tulojen yhteismäärästä katsoa ansiotuloksi.

Ansiotulo-osuudella yrittäjätulosta on erillisverotuksen lisäksi merkitystä ansiotulosta puolisoille myönnettävien työtulovähennysten määriin.

Ansiotulo-osuus ehdotetaan inflaation huomioon ottamiseksi korotettavaksi 106 000 markasta 112 500 markkaan. Tällöin myös ns. avustavan puolison, jonka osuus yrityksen ansiotulosta on verotuskäytännössä useissa tapauksissa vähemmän kuin puolet, työtulovähennysten määrät nousisivat.

22 §:n 1 mom. Lainkohdan 1 momentin 2 kohdan mukaan veronalaiseksi ei katsota muun muassa valtion tieteellisen, taiteellisen, yleishyödyllisen tai muun ansiokkaan toiminnan tunnusukseksi myöntämiä eläkkeitä ja niihin liittyviä perhe-eläkkeitä. Tämän säännöksen nojalla verovapaita eläkkeitä ovat olleet valtion taiteilijaeläkkeet (VNp 75/74) ja valtion ylimääräiset sanomalehtimieseläkkeet (VNp 37/77). Lainkohtaan ehdotetaan muutosta, jonka mukaan 1 päivänä tammikuuta 1984 tai sen jälkeen myönnettävät uudet eläkkeet tulisivat veronalaisiksi tuloiksi. Vuonna 1984 tämä koskisi 65 uutta taiteilijaeläkettä ja 22 uutta sanomalehtimieseläkettä.

Vuoden 1983 poikkeussäännöksistä verolakeihin annetun lain (805/82) 2 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan veronalaista tuloa ei ole palkka tai palkkio, joka maksetaan Suomessa pidetylle valtioiden väliselle kokoukselle tehdystä työstä, mikäli työn on tehnyt muualla kuin Suomessa asuva henkilö, joka ei ole Suomen kansalainen. Säännös on tarpeen kahdenkertaisen verotuksen estämiseksi niissä tapauksissa, joissa verotusoikeudesta ei ole sovittu Suomen ja asianomaisten henkilön kotimaan välillä solmitussa verosopimuksessa. Luonteeltaan pysyvänä säännös ehdotetaan otettavaksi tulo- ja varallisuusverolain 22 §:n 1 momentin uudeksi 11 a-kohdaksi. Edellä mainitun poikkeuslain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa on verovapaaksi säädetty rangaistusta suorittavalle vangille tai pakkolaitokseen eristetyille maksettu työ- ja käyttöraha. Koska myös tämä säännös koskee luonteeltaan pysyvään järjestelyyn perustuvaa suoritusta, se ehdotetaan otettavaksi tulo- ja varallisuusverolain 22 §:n 1 momentin uudeksi 28 kohdaksi. Lisäyksen vuoksi 26 ja 27 kohtiin joudutaan tekemään tekniset korjaukset.

28 §:n 1 kohta. Tulonhankkimisvähennyksen enimmäismäärä ehdotetaan korotettavaksi 1 200 markasta 1 300 markkaan. Vähennys olisi siten 350 markkaa lisätynä neljällä prosentilla palkkatulon määrästä, ei kuitenkaan enempää kuin 1 300 markkaa ja enintään palkkatulon määrä. Lain 26 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettut työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut ja työttömyyskassamaksut saisi kuitenkin nykyiseen tapaan vähentää erikseen.

Palkkatulosta tehtävät luonnolliset vähennykset voidaan vähentää esitetyn selvityksen perusteella siltä osin kuin niiden määrä ylittää tulonhankkimisvähennyksen määrän.

29 §:n 1 mom. Momentin 4 kohdan mukaista henki- ja henkilövakuutusmaksujen perusteella myönnettävää vähennystä ehdotetaan korotettavaksi siten, että vähennys perheenjäsentä kohti olisi nykyisen 280 markan asemesta 300 markkaa.

Momentin 6 kohdan mukaisen sairauskuluvähennyksen enimmäismääriä ehdotetaan korotettaviksi siten, että yksinäiselle henkilölle myönnettävä vähennys olisi nykyisen 800 markan asemesta 1 600 markkaa ja puolisoille myönnettävä vähennys 1 600 markan asemesta 3 200 markkaa. Jokaisesta lapsesta myönnettävä korotus enimmäismäärään nousisi 200 markasta 500 markkaan. Edellä mainittujen enimmäismäärien suuruiset vähennykset saisi kuitenkin tehdä vain siltä osin kuin sairauskulut ylittävät omavastuusuuden, joka olisi yksinäisellä henkilöllä 200 markkaa ja puolisoilla 400 markkaa. Lasten lukumäärä ei vaikuttaisi omavastuusuuden suuruuteen. Esimerkiksi yksinäinen henkilö, jonka sairauskulut ovat 1 200 markkaa, saisi vähentää niitä 1 000 markkaa. Vastaavasti puoliset, joiden sairauskulut ovat 3 400 markkaa, saisivat vähentää niitä 3 000 markkaa.

Pykälän 2 momentin mukaan sairauskuluvähennys tehdään siten kuin puoliset ovat vaatineet. Jos näin ei voida menetellä, kulut vähennetään ensisijaisesti sen puolison verotuksessa, jonka ansiotulojen määrä on suurempi. Tämä on yleensä puolisoille edullisinta. Uudistuksen jälkeenkin puoliset saisivat jakaa vähennyksen haluamallaan tavalla. Jos vähennystä ei voida tehdä puolisoitten pyytämällä tavalla esimerkiksi sen vuoksi, että puoliset eivät ole ottaneet veroilmoituksissaan huomioon omavastuusuutta, vähentämättä jäävä osa sairauskuluista otettaisiin ensisijaisesti huomioon vähemmän ansainneen puolison verotuksessa, jolloin vähennys tulisi lainkohdan edellyttämällä tavalla ensisijaisesti tehdyksi enemmän ansainneen puolison verotuksessa. Tällöin myös omavastuusuus tulisi huomioon otetuksi hänen verotuksessaan.

32 a §. Luonnollinen henkilö tai erillisenä verovelvollisena verotettava kotimainen kuolinpesä saa tehdä omaisuustulovähennyksen sekä valtion- että kunnallisverotuksessa. Vähennys kattaa kotimaiselta osakeyhtiöltä tai osuuskunnalta saadut osingot ja osuuspääoman korot, kotimaiselta säästöpankilta tai osuuspankilta saadut niiden

lisärahastosijoituksille maksetut korot ja muut veronalaiset korot samoin kuin muuna asuntona kuin vapaa-ajan asuntona käytettäväksi vuokrasta asunnosta saadut vuokratulot. Vähennyksen enimmäismäärä, joka on yhteensä 2 750 markkaa, kuitenkin enintään edellä tarkoitettujen tulojen yhteismäärä, ehdotetaan korotettavaksi 2 900 markkaan.

33 §. Tämän valtionverotuksessa myönnettäviä vähennyksiä koskevan pykälän 1 momentin 1, 2, 3, 4 ja 5 kohdan mukaisten vähennysten enimmäismääriä ehdotetaan korotettaviksi siten, että työtulovähennyksen enimmäismäärä korotettaisiin 9 800 markasta 10 400 markkaan ja ylimääräisen työtulovähennyksen enimmäismäärä 4 500 markasta 4 800 markkaan, minkä lisäksi vähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin kuten tänäkin vuonna 1 100 markalla, jos verovelvollinen on elättänyt verovuonna enintään 7 vuotta täyttänyttä lastaan tai kasvattilastaan. Valtionverotuksen yksinhuoltajavähennyksen enimmäismäärä ehdotetaan korotettavaksi 5 200 markasta 5 500 markkaan ja koulutusvähennys 1 400 markasta 1 500 markkaan. Puolisovähennyksen enimmäismäärää ehdotetaan korotettavaksi 1 000 markalla eli 5 500 markkaan silloin, kun verovelvollinen on elättänyt verovuonna enintään 7 vuotta täyttänyttä lastaan tai kasvattilastaan. Koska vain vähennyksen enimmäismäärää ehdotetaan korotettavaksi näissä tapauksissa, myös korotettu puoliso-vähennys alenisi asteittain pienempituloisen puolison tulojen kasvaessa. Siten vähennystä ei enää myönnettäisi, jos puolison tulot nousevat 22 000 markkaan.

36 §. Kunnallisverotuksessa jokaisesta alaikäisestä lapsesta myönnettävä lapsivähennys ehdotetaan korotettavaksi 1 400 markasta 1 500 markkaan ja kunnallisverotuksen yksinhuoltajavähennys 2 000 markasta 2 100 markkaan. Kunnallisverotuksen elatusvelvollisuusvähennyksen enimmäismäärä ehdotetaan korotettavaksi 2 900 markasta 3 100 markkaan alaikäistä lasta kohden. Opiskelijavähennystä ehdotetaan korotettavaksi 2 700 markasta 2 850 markkaan.

Lainkohtaan ehdotetaan väliaikaisesti lisättäväksi uusi 5 momentti, jonka mukaan vuonna 1982 eläketuloa saanut ja tällöin invalidivähennykseen kunnallisverotuksessa oikeutettu verovelvollinen saisi vuosien 1984—1987 aikana vähintään vuonna 1982 myönnetyn suuruisen invalidivähennyksen, ellei hän ole vuosina 1984—1987 voimassa olevien säännösten nojalla oikeutettu vielä suurempaan vähennykseen. Säännöstä sovellettaisiin silloinkin, kun verovelvollisen invali-

diteettiprosentti alentuisi vuodesta 1982. Käytännössä tämä koskisi lähinnä tapauksia, joissa työkyvyttömyyden perusteella myönnetty osaeläke lakkaa.

37 §. Pienituloisten verotuksen lieventämiseksi myönnettävää kunnallisverotuksen perusvähennystä ehdotetaan korotettavaksi. Jos koko verovuoden Suomessa asuneen henkilön tulo on kunnallisverotuksessa kaikkien muiden vähennysten jälkeen vähemmän kuin 7 600 markkaa, hänelle myönnetään nykyisin tulojen pienentyessä asteittain suureneva perusvähennys, joka on suurimmillaan 3 800 markkaa. Vähennyksen enimmäismäärä ehdotetaan korotettavaksi 4 000 markkaan, jonka suuruisesta tulosta ei siten menisi lainkaan kunnallisveroa. Tulojen noustessa 8 000 markkaan perusvähennystä ei enää myönnettäisi. Perusvähennyksen korottamista puoltaa myös yleinen kunnallisveron tuloverokynnyksen korottamisen tarve.

50 §. Omasta asunnosta varallisuusverotuksessa myönnettävää huojuennusta ehdotetaan korotettavaksi siten, että oman vakituisen asunnon verotusarvoa alennettaisiin 40 prosentilla siltä osin kuin verotusarvo ei ylitä 120 000 markkaa. Nykyisin raja on 112 500 markkaa. Asunnon verotusarvosta tehtävän vähennyksen enimmäismäärä olisi uudistuksen jälkeen 48 000 markkaa nykyisen 45 000 markan asemesta.

53 §. Varallisuusverotuksen puoliso-vähennys ehdotetaan korotettavaksi 13 500 markasta 14 300 markkaan ja lapsivähennys 6 800 markasta 7 300 markkaan alaikäistä lasta kohti.

57 §. Alaikäisen lapsen elättämisen perusteella valtionverotuksessa verosta tehtävä huoltajavähennys ehdotetaan korotettavaksi yhdestä alaikäisestä lapsesta tai kasvattilapsesta 750 markasta 800 markkaan, kahdesta lapsesta 1 600 markasta 1 700 markkaan, kolmesta lapsesta 2 600 markasta 2 760 markkaan sekä jokaisesta sitä useammasta lapsesta lisäksi myönnettävä vähennys 1 350 markasta 1 430 markkaan. Kunnallisverotuksen elatusvelvollisuusvähennystä vastaavan valtionverotuksessa verosta tehtävän vähennyksen enimmäismäärä ehdotetaan korotettavaksi 730 markasta 770 markkaan.

2. Voimaantulo ja soveltaminen

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan vuoden 1984 alusta lukien. Sitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 1984 toimitettavassa verotuksessa.

3. Säättämisyjärjestys

Koska ehdotettu sairauskuluvähennyksen omavastuuosuus merkitsisi eräiden verovelvollisten tuloverotuksen kiristymistä, lakiehdotus olisi kä-

siteltävä valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaisessa uutta tai lisättyä veroa koskevassa säättämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 31 päivänä joulukuuta 1974 annetun tulo- ja varallisuusverolain (1043/74) 17 b §:n 1 ja 2 momentti, 22 §:n 1 momentin 2, 26 ja 27 kohta, 28 §:n 1 kohta, 29 §:n 1 momentin 4 ja 6 kohta, 32 a §, 33 §:n 1 momentin 1, 2 ja 3—5 kohta, 36 §:n 1 momentin 2—4 kohta sekä 3 momentti, 37, 50 ja 53 § sekä 57 §:n 1 momentin 1 kohta ja 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 17 b §:n 1 momentti 5 päivänä helmikuuta 1982 annetussa laissa (111/82), 17 b §:n 2 momentti, 28 §:n 1 kohta, 29 §:n 1 momentin 4 kohta, 32 a §, 33 §:n 1 momentin 1, 2, 3 ja 5 kohta, 36 §:n 1 momentin 2—4 kohta sekä 3 momentti, 37 ja 53 § sekä 57 §:n 1 momentin 1 kohta ja 3 momentti 3 päivänä joulukuuta 1982 annetussa laissa (870/82), 22 §:n 1 momentin 2 kohta 23 päivänä kesäkuuta 1977 annetussa laissa (510/77), 26 ja 27 kohta 28 päivänä elokuuta 1981 annetussa laissa (595/81), 29 §:n 1 momentin 6 kohta ja 33 §:n 1 momentin 4 kohta 25 päivänä heinäkuuta 1975 annetussa laissa (608/75) ja 50 § 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (845/80), sekä

lisätään 22 §:n 1 momenttiin uusi 11 a ja 28 kohta sekä 36 §:ään väliaikaisesti uusi 5 momentti seuraavasti:

17 b §

Ansiotuloksi katsotaan palkkatulo ja siihen verrattava henkilökohtainen tulo, 20 §:n 8 ja 9 kohdassa tarkoitetut tulot, 22 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu eläke- ja perhe-eläke sekä aikaisempaan virka- tai työsuhteeseen taikka siihen liittyvään vakuutukseen perustuva eläke ja perhe-eläke taikka yrittäjä- tai luottamusmiestointaan perustuva eläke ja perhe-eläke sekä maatalousyrittäjien eläkelaisissa (467/69), luopumiseläkelaisissa (16/74), yrittäjien eläkelaisissa (468/69) ja työntekijäin eläkelain (395/61) 1 b §:ssä sekä lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) 1 a §:n 2 momentissa tarkoitettu eläke ja perhe-eläke. Metsästä tapahtuneen hankintakaupan tai muun siihen verrattavan myynnin yhteydessä verovelvollisen tekemän työn arvo katsotaan hänen ansiotulokseen. Verovelvollisen porotalouden hyväksi tekemän työn arvo katsotaan niin ikään hänen ansiotulokseen.

Verovelvollisen luonnollisen henkilön tai puolisojen yhdessä harjoittaman liikkeen taikka ammatin tuloksen tahi maatilatalouden puhtaan tulon yhteismäärä katsotaan 112 500 markan määrään saakka kokonaan ansiotuloksi. Mikäli verovelvollinen esittää selvityksen siitä, että verovelvollisen tai puolisojen harjoittamassaan liikkeessä, ammatissa tai maatilataloudessa suorittaman työn kohtuullinen arvo ylittää 112 500 markkaa, voidaan myös tämän määrän ylittävä osa sanottujen tulojen yhteismäärästä katsoa ansiotuloksi. Ansiotuloksi ei kuitenkaan katsota metsätalouden puhdasta tuottoa, korkotuloa, osinkoa, vuokratuloa, asuntotuloa, arvopapereiden ja kiinteän omaisuuden luovutuksesta saatua voittoa, kiinteistön ainesosan luovutuksesta saatua korvausta eikä muuta näihin tuloihin rinnastettavaa tuloa.

— — — — —

22 §

Veronalaiseksi tuloksi ei katsota:

2) stipendiä, opintorahaa tai muuta apurahaa, joka on saatu opintoja tai tieteellistä tutkimusta tai taiteellista toimintaa varten, eikä tieteellisen, taiteellisen tai yleishyödyllisen toiminnan tunnustukseksi annettua palkintoa tai valtion samanluontoisesta taikka muusta ansiokkaasta toiminnasta ennen tammikuun 1 päivää 1984 myöntämää eläkettä tai tällaiseen eläkkeeseen liittyvää perhe-eläkettä, kuitenkin niin, että muulta kuin valtiolta, kunnalta tai muulta julkisyhteisöltä taikka Pohjoismaiden neuvostolta saadut stipendit, opintorahat ja muut apurahat sekä palkinnot ovat veronalaista tuloa siltä osin kuin niiden sekä julkisyhteisöltä ja Pohjoismaiden neuvostolta saatujen stipendien, opintorahojen ja muiden apurahojen sekä palkintojen yhteenlaskettu määrä 25 §:ssä tarkoitettujen menojen vähentämisen jälkeen verovuonna ylittää valtion taiteilija-apurahan vuotuisen määrän,

11 a) palkkaa tai palkkiota, joka maksetaan Suomessa pidetylle valtioiden väliselle kokoukselle tehdystä työstä, mikäli työn on tehnyt muualla kuin Suomessa asuva henkilö, joka ei ole Suomen kansalainen,

26) äidinmaidon luovutuksesta luovuttajalle suoritettua korvausta,

27) luonnonsuojelulain (71/23) 9 §:ssä tarkoitettun suojelualueen omistajalle maksettua kerta-kaikkista korvausta taloudellisista menetyksistä, joita hänelle aiheutuu rauhoittamispäätöksen mukaisista alueen käyttöoikeuden rajoituksista, eikä

28) rangaistusta suorittavalle vangille tai pakolaitokseen eristetyille maksettua työ- ja käyttörahaa.

28 §

Verovelvollinen saa vähentää palkkatulostaan:

1) *tulonhankkimisvähennyksenä* 350 markkaa lisättynä 4 prosentilla palkkatulon määrästä, ei kuitenkaan enempää kuin 1 300 markkaa ja enintään palkkatulon määrän,

29 §

Verovelvollisella on oikeus vähentää:

4) omasta tai puolisonsa tai lastensa tahi sellaisen kasvattilapsen, jota verovelvollinen on verovuonna elättänyt, henki- tai muusta henkilövaikutuksesta suorittamansa maksut, lukuun ottamatta 5 kohdassa ja sairausvakuutuslaissa tarkoitettuja maksuja sekä kansaneläkevakuutusmaksua, kuitenkin yhteensä enintään 300 markkaa kutakin perheenjäsentä kohti,

6) omia ja perheenjäsentensä sairauskuluja 200 markkaa ylittävältä osalta enintään 1 600 markkaa tai, jos kysymyksessä ovat puoliset, 400 markkaa ylittävältä osalta yhteensä enintään 3 200 markkaa, minkä lisäksi enimmäismääriä on korotettava 500 markalla jokaisesta alaikäisestä lapsesta tai kasvattilapsesta, jota verovelvollinen on verovuonna elättänyt.

32 a §

Luonnollinen henkilö tai erillisenä verovelvollisena verotettava kotimainen kuolinpesä saa vähentää kotimaiselta osakeyhtiöltä tai osuuskunnalta saaduista osingoista ja osuuspääoman koroista taikka kotimaiselta säästöpankilta tahi osuuspankilta saaduista niiden lisärahoitusjoituksille maksettavista koroista ja muusta veronalaisesta korosta sekä muuna asuntona kuin vapaa-ajan asuntona käytettäväksi vuokratusta asunnosta saadusta vuokratulosta yhteensä 2 900 markkaa, kuitenkin enintään edellä tarkoitettujen tulojen yhteismäärän (*omaisuustulovähennys*).

33 §

Valtionverotuksessa saa verovelvollinen vähentää lisäksi:

1) 25 prosenttia ansiotulostaan, kuitenkin enintään 10 300 markkaa (*työtulovähennys*),

2) 20 prosenttia ansiotulosta, kuitenkin enintään 4 800 markkaa, jos verovelvollinen on verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan tai kasvattilastaan, minkä lisäksi vähennyksen enimmäismäärää korotetaan 1 100 markalla, jos verovelvollinen on elättänyt verovuonna enintään 7 vuotta täyttänyt lastaan tai kasvattilastaan, kuitenkin niin, että puolisoista vähennyksen saa vain se, jonka ansiotulojen määrä on pienempi (*ylimääräinen työtulovähennys*),

3) 20 prosenttia tulostaan, kuitenkin enintään 5 500 markkaa, jos sellainen verovelvollinen, johon ei sovelleta tämä lain puolisoita koskevia

säännöksiä, on verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan tai kasvattilastaan tai jolla on oikeus verovuodelta 5 kohdan mukaiseen koulutusvähennykseen (*valtionverotuksen yksinhuoltajavähennys*),

4) 4 500 markkaa, jos verovelvollisen puolisoilla ei ole veronalaista tuloa, tai jos puolisoilla on tällaista tuloa, saa se puolisoista, jonka tulojen yhteismäärä on suurempi, vähentää 4 500 markkaa vähennettynä 25 prosentilla toisen puolison tulon määrästä, kuitenkin niin, että vähennyksen enimmäismäärää korotetaan 1 000 markalla, jos verovelvollinen on elättänyt verovuonna enintään 7 vuotta täyttäneitä lastaan tai kasvattilastaan (*puolisovähennys*),

5) 1 500 markkaa jokaisesta verovuonna elättämästään sellaisesta lapsestaan tai kasvattilapsestaan, joka ennen verovuoden alkua on täyttänyt 16 vaan ei 18 vuotta ja joka verovuonna vähintään seitsemän kuukauden ajan on saanut säännöllistä ja täyttä opetusta peruskoulussa, lukiossa, iltaoppi- tai ammattikoulussa, korkeakoulussa tai muussa niihin verrattavassa oppilaitoksessa, kuitenkin niin, että vähennys myönnetään vain toiselle puolisoista, jolloin, jos molemmilla puolisoilla on tuloja, vähennyksen saa vain se puoliso, jonka tulojen yhteismäärä on suurempi (*koulutusvähennys*),

36 §

Suurimman osan verovuodesta Suomessa asunut henkilö saa kunnallisverotuksessa vähentää:

2) 1 500 markkaa jokaisesta alaikäisestä lapsestaan ja kasvattilapsestaan, jota hän on verovuonna elättänyt, kuitenkin niin, että vähennys myönnetään vain toiselle puolisoista, jolloin, jos molemmilla puolisoilla on tuloja, vähennyksen saa vain se puoliso, jonka tulojen yhteismäärä on suurempi (*lapsivähennys*),

3) 2 100 markkaa, jos hänellä verovuodelta on oikeus 2 kohdan mukaiseen lapsivähennykseen tai 33 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaiseen koulutusvähennykseen eikä häneen ole sovellettava tämän lain puolisoita koskevia säännöksiä (*kunnallisverotuksen yksinhuoltajavähennys*),

4) 2 850 markkaa ansiotulostaan, jos hän on verovuonna vähintään seitsemän kuukauden ajan saanut säännöllistä ja täyttä opetusta peruskoulussa, lukiossa, iltaoppi- tai ammattikoulussa, korkeakoulussa tai muussa näihin verrattavassa oppilaitoksessa (*opiskelijavähennys*), sekä

Verovelvollinen, joka on verovuonna suorittanut lapsen elatusta koskevan lainsäädännön mukaisella sopimuksella tai tuomiolla vahvistettua elatusapua, saa vähentää verovuonna suorittamansa sanotun elatusavun määrän, kuitenkin enintään 3 100 markkaa alaikäistä lasta kohden (*elatusvelvollisuusvähennys*).

Verovelvollinen, jolla on ollut eläketuloa vuonna 1982, saa vuosilta 1984—1987 toimitettavissa kunnallisverotuksissa vähentää sen suuruisen invalidivähennyksen, johon hänellä on oikeus vuodelta 1982 toimitettavassa kunnallisverotuksessa, jollei hän vuosina 1984—1987 voimassa olevien säännösten perusteella ole oikeutettu tätä suurempaan invalidivähennykseen.

37 §

Jos koko verovuoden Suomessa asuneen henkilön tulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 4 000 markan määrää suurempi, on siitä kunnallisverotuksessa vähennettävä sanotun tulon määrä, tai jos tulo on 4 000 markkaa suurempi, 4 000 markkaa vähennettynä yhdellä prosentilla jokaisesta täydestä 40 markan määrästä, jolla tulo ylittää 4 000 markan määrän (*perusvähennys*).

50 §

Jos verovelvollinen on verovuoden päättyessä käyttänyt omistamaansa rakennusta tai asunto-osakeyhtiön osakkuuden taikka asunto-osuuskunnan jäsenyyden perusteella hallitsemaansa huoneistoa yksinomaan tai pääasiallisesti omana taikka perheensä asuntona, alennetaan rakennuksen ja sen tonttimaan sekä osakkeen ja osuuden tämän luvun säännösten mukaan määritettyä arvoa, siltä osin kuin se ei ylitä 120 000 markkaa, 40 prosentilla.

Jos verovelvollisen omistamassa rakennuksessa on kaksi tai useampia huoneistoja, joista verovelvollinen on verovuoden päättyessä käyttänyt jotakin huoneistoa yksinomaan tai pääasiallisesti omana taikka perheensä asuntona, alennetaan rakennuksen omana asuntona käytetyn osan ja sitä vastaavan tonttimaan arvoa, siltä osin kuin se ei ylitä 120 000 markkaa, 1 momentissa säädetyllä tavalla.

53 §

Suomessa asuvien puolisoiden yhteenlasketuista varoista vähennetään 14 300 markkaa. Jos toisella puolisoilla tällöin on velkoja enemmän

kuin varoja, otetaan erotus huomioon toisen puolison verotettavan varallisuuden vähennyksenä, ei kuitenkaan enempää kuin kolmannes viimeksi mainitun puolison verotettavasta varallisuudesta.

Verovelvollisen, joka on asunut Suomessa ja verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan, varoista vähennetään jokaisesta sellaisesta lapsesta 7 300 markkaa, kuitenkin niin, että vähennys myönnetään vain toiselle yhteenlasketun varallisuuden perusteella verotettavista puolisoista, jolloin, jos molemmilla puolisoilla on varoja, vähennyksen saa vain se puoliso, jonka varojen määrä on suurempi.

57 §

Verovelvollisen henkilön, joka suurimman osan verovuodesta on asunut Suomessa, tuloverosta vähennetään:

1) jos hän on verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan tai kasvattilastaan, yhdestä tällaisesta lapsesta 800 markkaa, kahdesta 1 700 markkaa, kolmesta 2 760 markkaa sekä jokaisesta sitä useammasta alaikäisestä lapsesta tai kasvattilapsesta lisäksi 1 430 markkaa, kuitenkin niin, että vähennys myönnetään vain sille puolisoista, jonka tuloveron määrä on suurempi (*huoltajavähennys*),

Verovelvollinen, jolla on oikeus 36 §:n 3 momentin mukaiseen elatusvelvollisuusvähennykseen, saa tuloverostaan vähentää neljäsosan verovuonna suorittamansa elatusavun määrästä, kuitenkin enintään 770 markkaa alaikäistä lasta kohden.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1984. Sitä sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 1984 toimitettavassa verotuksessa.

Helsingissä 21 päivänä syyskuuta 1983

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Ahti Pekkala*

Laki

tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 31 päivänä joulukuuta 1974 annetun tulo- ja varallisuusverolain (1043/74) 17 b §:n 1 ja 2 momentti, 22 §:n 1 momentin 2, 26 ja 27 kohta, 28 §:n 1 kohta, 29 §:n 1 momentin 4 ja 6 kohta, 32 a §, 33 §:n 1 momentin 1, 2 ja 3—5 kohta, 36 §:n 1 momentin 2—4 kohta sekä 3 momentti, 37, 50 ja 53 § sekä 57 §:n 1 momentin 1 kohta ja 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 17 b §:n 1 momentti 5 päivänä helmikuuta 1982 annetussa laissa (111/82), 17 b §:n 2 momentti, 28 §:n 1 kohta, 29 §:n 1 momentin 4 kohta, 32 a §, 33 §:n 1 momentin 1, 2, 3 ja 5 kohta, 36 §:n 1 momentin 2—4 kohta sekä 3 momentti, 37 ja 53 § sekä 57 §:n 1 momentin 1 kohta ja 3 momentti 3 päivänä joulukuuta 1982 annetussa laissa (870/82), 22 §:n 1 momentin 2 kohta 23 päivänä kesäkuuta 1977 annetussa laissa (510/77), 26 ja 27 kohta 28 päivänä elokuuta 1981 annetussa laissa (595/81), 29 §:n 1 momentin 6 kohta ja 33 §:n 1 momentin 4 kohta 25 päivänä heinäkuuta 1975 annetussa laissa (608/75) ja 50 § 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (845/80), sekä

lisätään 22 §:n 1 momenttiin uusi 11 a ja 28 kohta sekä 36 §:ään väliaikaisesti uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

17 b §

Ansiotuloksi katsotaan palkkatulo ja siihen verrattava henkilökohtainen tulo, 20 §:n 8 ja 9 kohdassa tarkoitetut tulot sekä aikaisempaan virka- tai työsuhteeseen taikka siihen liittyvään vakuutukseen perustuva eläke ja perhe-eläke taikka yrittäjä- tai luottamusmiestoimintaan perustuva eläke ja perhe-eläke sekä maatalousyrittäjien eläkelaisissa (467/69), luopumiseläkelaisissa (16/74), yrittäjien eläkelaisissa (468/69) ja työntekijäin eläkelain (395/61) 1 b §:ssä sekä lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) 1 a §:n 2 momentissa tarkoitettu eläke ja perhe-eläke. Metsästä tapahtuneen hankintakaupan tai muun siihen verrattavan myynnin yhteydessä verovelvollisen tekemän työn arvo katsotaan hänen ansiotulokseen. Verovelvollisen porotalouden hyväksi tekemän työn arvo katsotaan niin ikään hänen ansiotulokseen.

Verovelvollisen luonnollisen henkilön tai puolisoien yhdessä harjoittaman liikkeen taikka ammatin tuloksen tahi maatilatalouden puhtaan

Ehdotus

17 b §

Ansiotuloksi katsotaan palkkatulo ja siihen verrattava henkilökohtainen tulo, 20 §:n 8 ja 9 kohdassa tarkoitetut tulot, 22 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu eläke ja perhe-eläke sekä aikaisempaan virka- tai työsuhteeseen taikka siihen liittyvään vakuutukseen perustuva eläke ja perhe-eläke taikka yrittäjä- tai luottamusmiestoimintaan perustuva eläke ja perhe-eläke sekä maatalousyrittäjien eläkelaisissa (467/69), luopumiseläkelaisissa (16/74), yrittäjien eläkelaisissa (468/69) ja työntekijäin eläkelain (395/61) 1 b §:ssä sekä lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) 1 a §:n 2 momentissa tarkoitettu eläke ja perhe-eläke. Metsästä tapahtuneen hankintakaupan tai muun siihen verrattavan myynnin yhteydessä verovelvollisen tekemän työn arvo katsotaan hänen ansiotulokseen. Verovelvollisen porotalouden hyväksi tekemän työn arvo katsotaan niin ikään hänen ansiotulokseen.

Verovelvollisen luonnollisen henkilön tai puolisoien yhdessä harjoittaman liikkeen taikka ammatin tuloksen tahi maatilatalouden puhtaan

Voimassa oleva laki

tulon yhteismäärä katsotaan 106 000 markan määrään saakka kokonaan ansiotuloksi. Mikäli verovelvollinen esittää selvityksen siitä, että verovelvollisen tai puolisoiden harjoittamassaan liikkeessä, ammatissa tai maatilataloudessa suorittaman työn kohtuullinen arvo ylittää 106 000 markkaa, voidaan myös tämän määrän ylittävä osa sanottujen tulojen yhteismäärästä katsoa ansiotuloksi. Ansiotuloksi ei kuitenkaan katsota metsätalouden puhdasta tuottoa, korkotuloa, osinkoa, vuokratuloa, asuntotuloa, arvopapereiden ja kiinteän omaisuuden luovutuksesta saatua voittoa, kiinteistön aineosan luovutuksesta saatua korvausta eikä muuta näihin tuloihin rinnastettavaa tuloa.

Ehdotus

tulon yhteismäärä katsotaan 112 500 markan määrään saakka kokonaan ansiotuloksi. Mikäli verovelvollinen esittää selvityksen siitä, että verovelvollisen tai puolisoiden harjoittamassaan liikkeessä, ammatissa tai maatilataloudessa suorittaman työn kohtuullinen arvo ylittää 112 500 markkaa, voidaan myös tämän määrän ylittävä osa sanottujen tulojen yhteismäärästä katsoa ansiotuloksi. Ansiotuloksi ei kuitenkaan katsota metsätalouden puhdasta tuottoa, korkotuloa, osinkoa, vuokratuloa, asuntotuloa, arvopapereiden ja kiinteän omaisuuden luovutuksesta saatua voittoa, kiinteistön ainesosan luovutuksesta saatua korvausta eikä muuta näihin tuloihin rinnastettavaa tuloa.

22 §

Veronalaiseksi tuloksi ei katsota:

2) stipendiä, opintorahaa tai muuta apurahaa, joka on saatu opintoja tai tieteellistä tutkimusta tai taiteellista toimintaa varten, eikä tieteellisen, taiteellisen tai yleishyödyllisen toiminnan tunnustukseksi annettua palkintoa tai valtion samanluontoisesta taikka muusta ansiokkaasta toiminnasta antamaa eläkettä tai tällaiseen eläkkeeseen liittyvää perhe-eläkettä, kuitenkin niin, että muualta kuin valtiolta, kunnalta tai muulta julkisyhteisöltä taikka Pohjoismaiden neuvostolta saadut stipendit, opintorahat ja muut apurahat sekä palkinnot ovat veronalaista tuloa siltä osin kuin niiden sekä julkisyhteisöiltä ja Pohjoismaiden neuvostolta saatujen stipendien, opintorahojen ja muiden apurahojen sekä palkintojen yhteenlaskettu määrä 25 §:ssä tarkoitettujen menojen vähentämisen jälkeen verovuonna ylittää valtion taiteilija-apurahan vuotuisen määrän,

2) stipendiä, opintorahaa tai muuta apurahaa, joka on saatu opintoja tai tieteellistä tutkimusta tai taiteellista toimintaa varten, eikä tieteellisen, taiteellisen tai yleishyödyllisen toiminnan tunnustukseksi annettua palkintoa tai valtion samanluontoisesta taikka muusta ansiokkaasta toiminnasta *ennen tammikuun 1 päivää 1984 myöntämää* eläkettä tai tällaiseen eläkkeeseen liittyvää perhe-eläkettä, kuitenkin niin, että muualta kuin valtiolta, kunnalta tai muulta julkisyhteisöltä taikka Pohjoismaiden neuvostolta saadut stipendit, opintorahat ja muut apurahat sekä palkinnot ovat veronalaista tuloa siltä osin kuin niiden sekä julkisyhteisöiltä ja Pohjoismaiden neuvostolta saatujen stipendien, opintorahojen ja muiden apurahojen sekä palkintojen yhteenlaskettu määrä 25 §:ssä tarkoitettujen menojen vähentämisen jälkeen verovuonna ylittää valtion taiteilija-apurahan vuotuisen määrän,

11 a) palkkaa tai palkkiota, joka maksetaan Suomessa pidetylle valtioiden väliselle kokoukselle tehdystä työstä, mikäli työn on tehnyt muualla kuin Suomessa asuva henkilö, joka ei ole Suomen kansalainen,

26) äidinmaidon luovutuksesta luovuttajalle suoritettua korvausta, *eikä*

27) luonnonsuojelulain (71/23) 9 §:ssä tarkoitettun suojelualueen omistajalle maksettua kerta-kaikkista korvausta taloudellisista menetyksistä,

26) äidinmaidon luovutuksesta luovuttajalle suoritettua korvausta,

27) luonnonsuojelulain (71/23) 9 §:ssä tarkoitettun suojelualueen omistajalle maksettua kerta-kaikkista korvausta taloudellisista menetyksistä,

Voimassa oleva laki

joita hänelle aiheutuu rauhoittamispäätöksen mukaisista alueen käyttöoikeuden rajoituksista.

28 §

Verovelvollinen saa vähentää palkkatulostaan:

1) *tulonhankkimisvähennyksenä* 350 markkaa lisätynä 4 prosentilla palkkatulon määrästä, ei kuitenkaan enempää kuin 1 200 markkaa ja enintään palkkatulon määrän,

Ehdotus

joita hänelle aiheutuu rauhoittamispäätöksen mukaisista alueen käyttöoikeuden rajoituksista, eikä

28) *rangaistusta suorittavalle vangille tai pakolaitokseen eristetyille maksettua työ- ja käyttörahaa.*

28 §

Verovelvollinen saa vähentää palkkatulostaan:

1) *tulonhankkimisvähennyksenä* 350 markkaa lisätynä 4 prosentilla palkkatulon määrästä, ei kuitenkaan enempää kuin 1 300 markkaa ja enintään palkkatulon määrän,

29 §

Verovelvollisella on oikeus vähentää:

4) omasta tai puolisonsa tai lastensa tahi sellaisen kasvattilapsen, jota verovelvollinen on verovuonna elättänyt, henki- tai muusta henkilövaikutuksesta suorittamansa maksut, lukuun ottamatta 5 kohdassa ja sairausvakuutuslaissa tarkoitettuja maksuja sekä kansaneläkevakuutusmaksua, kuitenkin yhteensä enintään 280 markkaa kutakin perheenjäsentä kohti,

6) omia ja perheenjäsentensä sairauskuluja enintään 800 markkaa tai, milloin kysymyksessä ovat puoliset, yhteensä enintään 1 600 markkaa, minkä lisäksi enimmäismääriä on korotettava 200 markalla jokaisesta alaikäisestä lapsesta tai kasvattilapsesta, jota verovelvollinen on verovuonna elättänyt.

4) omasta tai puolisonsa tai lastensa tahi sellaisen kasvattilapsen, jota verovelvollinen on verovuonna elättänyt, henki- tai muusta henkilövaikutuksesta suorittamansa maksut, lukuun ottamatta 5 kohdassa ja sairausvakuutuslaissa tarkoitettuja maksuja sekä kansaneläkevakuutusmaksua, kuitenkin yhteensä enintään 300 markkaa kutakin perheenjäsentä kohti,

6) omia ja perheenjäsentensä sairauskuluja 200 markkaa ylittävältä osalta enintään 1 600 markkaa tai, jos kysymyksessä ovat puoliset, 400 markkaa ylittävältä osalta yhteensä enintään 3 200 markkaa, minkä lisäksi enimmäismääriä on korotettava 500 markalla jokaisesta alaikäisestä lapsesta tai kasvattilapsesta, jota verovelvollinen on verovuonna elättänyt.

32 a §

Luonnollinen henkilö tai erillisenä verovelvollisena verotettava kotimainen kuolinpesä saa vähentää kotimaiselta osakeyhtiöltä tai osuuskunnalta saaduista osingoista ja osuuspääoman koroista taikka kotimaiselta säästöpankilta tahi osuuspankilta saaduista niiden lisärahastosijoituksille maksettavista koroista ja muusta veronalaisesta korosta sekä muuna asuntona kuin vapaa-ajan asuntona käytettäväksi vuokratusta asunnosta saadusta vuokratulosta yhteensä 2 750 markkaa, kuitenkin enintään edellä tarkoitettujen tulojen yhteismäärän (*omaisuustulovähennys*).

32 a §

Luonnollinen henkilö tai erillisenä verovelvollisena verotettava kotimainen kuolinpesä saa vähentää kotimaiselta osakeyhtiöltä tai osuuskunnalta saaduista osingoista ja osuuspääoman koroista taikka kotimaiselta säästöpankilta tahi osuuspankilta saaduista niiden lisärahastosijoituksille maksettavista koroista ja muusta veronalaisesta korosta sekä muuna asuntona kuin vapaa-ajan asuntona käytettäväksi vuokratusta asunnosta saadusta vuokratulosta yhteensä 2 900 markkaa, kuitenkin enintään edellä tarkoitettujen tulojen yhteismäärän (*omaisuustulovähennys*).

Voimassa oleva laki

33 §

Valtionverotuksessa saa verovelvollinen vähentää lisäksi:

1) 25 prosenttia ansiotulostaan, kuitenkin enintään 9 800 markkaa (*työtulovähennys*),

2) 20 prosenttia ansiotulosta, kuitenkin enintään 4 500 markkaa, jos verovelvollinen on verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan tai kasvattilastaan, minkä lisäksi vähennyksen enimmäismäärää korotetaan 1 100 markalla, jos verovelvollinen on elättänyt verovuonna enintään 7 vuotta täyttänyt lastaan tai kasvattilastaan, kuitenkin niin, että puolisoista vähennyksen saa vain se, jonka ansiotulojen määrä on pienempi (*ylimääräinen työtulovähennys*),

3) 20 prosenttia tulostaan, kuitenkin enintään 5 200 markkaa, jos sellainen verovelvollinen, johon ei sovelleta tämän lain puolisoita koskevia säännöksiä, on verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan tai kasvattilastaan tai jolla on oikeus verovuodelta 5 kohdan mukaiseen koulutusvähennykseen (*valtionverotuksen yksinhuoltajavähennys*),

4) 4 500 markkaa, milloin verovelvollisen puolisoilla ei ole lainkaan hänen veronalaiseksi tulokseen luettavaa tuloa, tai jos puolisoilla on sanotunlaista tuloa, saa se puolisoista, jonka tulojen yhteismäärä on suurempi, vähentää 4 500 markkaa vähennettynä 25 prosentilla toisen puolison tulon määrästä (*puolisovähennys*),

5) 1 400 markkaa jokaisesta verovuonna elättämästään sellaisesta lapsestaan tai kasvattilapsestaan, joka ennen verovuoden alkua on täyttänyt 16 vaan ei 18 vuotta ja joka verovuonna vähintään seitsemän kuukauden ajan on saanut säännöllistä ja täyttä opetusta peruskoulussa, lukiossa, iltaoppi- tai ammattikoulussa, korkeakoulussa tai muussa niihin verrattavassa oppilaitoksessa, kuitenkin niin, että vähennys myönnetään vain toiselle puolisoista, jolloin, jos molemmilla puolisoilla on tuloja, vähennyksen saa vain se puoliso, jonka tulojen yhteismäärä on suurempi (*koulutusvähennys*),

Ehdotus

33 §

Valtionverotuksessa saa verovelvollinen vähentää lisäksi:

1) 25 prosenttia ansiotulostaan, kuitenkin enintään 10 300 markkaa (*työtulovähennys*),

2) 20 prosenttia ansiotulosta, kuitenkin enintään 4 800 markkaa, jos verovelvollinen on verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan tai kasvattilastaan, minkä lisäksi vähennyksen enimmäismäärää korotetaan 1 100 markalla, jos verovelvollinen on elättänyt verovuonna enintään 7 vuotta täyttänyt lastaan tai kasvattilastaan, kuitenkin niin, että puolisoista vähennyksen saa vain se, jonka ansiotulojen määrä on pienempi (*ylimääräinen työtulovähennys*),

3) 20 prosenttia tulostaan, kuitenkin enintään 5 500 markkaa, jos sellainen verovelvollinen, johon ei sovelleta tämän lain puolisoita koskevia säännöksiä, on verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan tai kasvattilastaan tai jolla on oikeus verovuodelta 5 kohdan mukaiseen koulutusvähennykseen (*valtionverotuksen yksinhuoltajavähennys*),

4) 4 500 markkaa *jos* verovelvollisen puolisoilla ei ole *veronalaista tuloa*, tai jos puolisoilla on *tällaista tuloa*, saa se puolisoista, jonka tulojen yhteismäärä on suurempi, vähentää 4 500 markkaa vähennettynä 25 prosentilla toisen puolison tulon määrästä, *kuitenkin niin, että vähennyksen enimmäismäärää korotetaan 1 000 markalla, jos verovelvollinen on elättänyt verovuonna enintään 7 vuotta täyttänyttä lastaan tai kasvattilastaan (puolisovähennys)*,

5) 1 500 markkaa jokaisesta verovuonna elättämästään sellaisesta lapsestaan tai kasvattilapsestaan, joka ennen verovuoden alkua on täyttänyt 16 vaan ei 18 vuotta ja joka verovuonna vähintään seitsemän kuukauden ajan on saanut säännöllistä ja täyttä opetusta peruskoulussa, lukiossa, iltaoppi- tai ammattikoulussa, korkeakoulussa tai muussa niihin verrattavassa oppilaitoksessa, kuitenkin niin, että vähennys myönnetään vain toiselle puolisoista, jolloin, jos molemmilla puolisoilla on tuloja, vähennyksen saa vain se puoliso, jonka tulojen yhteismäärä on suurempi (*koulutusvähennys*),

36 §

Suurimman osan verovuodesta Suomessa asunut henkilö saa kunnallisverotuksessa vähentää:

Voimassa oleva laki

2) 1 400 markkaa jokaisesta alaikäisestä lapsestaan ja kasvatilapsestaan, jota hän on verovuonna elättänyt, kuitenkin niin, että vähennys myönnetään vain toiselle puolisoista, jolloin jos molemmilla puolisoilla on tuloja, vähennyksen saa vain se puoliso, jonka tulojen yhteismäärä on suurempi (*lapsivähennys*),

3) 2 000 markkaa, jos hänellä verovuodelta on oikeus 2 kohdan mukaiseen lapsivähennykseen tai 33 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaiseen koulutusvähennykseen eikä häneen ole sovellettava tämän lain puolisoita koskevia säännöksiä (*kunnallisverotuksen yksinhuoltajavähennys*),

4) 2 700 markkaa ansiotulostaan, jos hän on verovuonna vähintään seitsemän kuukauden ajan saanut säännöllistä ja täyttä opetusta peruskoulussa, lukiossa, iltaoppi- tai ammattikoulussa, korkeakoulussa tai muussa näihin verrattavassa oppilaitoksessa (*opiskelijavähennys*), sekä

Verovelvollinen, joka on verovuonna suorittanut lapsen elatusta koskevan lainsäädännön mukaisella sopimuksella tai tuomiolla vahvistettua elatusapua, saa vähentää verovuonna suorittamansa sanotun elatusavun määrän, kuitenkin enintään 2 900 markkaa alaikäistä lasta kohden (*elatusvelvollisuusvähennys*).

37 §

Jos koko verovuoden Suomessa asuneen henkilön tulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 3 800 markan määrää suurempi, on siitä kunnallisverotuksessa vähennettävä sanotun tulo määrää, tai jos tulo on 3 800 markkaa suurempi, 3 800 markkaa vähennettynä yhdellä prosentilla jokaisesta täydestä 38 markan määrästä, jolla tulo ylittää 3 800 markan määrän (*perusvähennys*).

50 §

Jos verovelvollinen on verovuoden päättyessä käyttänyt omistamaansa rakennusta tai asunto-

Ehdotus

2) 1 500 markkaa jokaisesta alaikäisestä lapsestaan ja kasvatilapsestaan, jota hän on verovuonna elättänyt, kuitenkin niin, että vähennys myönnetään vain toiselle puolisoista, jolloin jos molemmilla puolisoilla on tuloja, vähennyksen saa vain se puoliso, jonka tulojen yhteismäärä on suurempi (*lapsivähennys*),

3) 2 100 markkaa, jos hänellä verovuodelta on oikeus 2 kohdan mukaiseen lapsivähennykseen tai 33 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaiseen koulutusvähennykseen eikä häneen ole sovellettava tämän lain puolisoita koskevia säännöksiä (*kunnallisverotuksen yksinhuoltajavähennys*),

4) 2 850 markkaa ansiotulostaan, jos hän on verovuonna vähintään 7 kuukauden ajan saanut säännöllistä ja täyttä opetusta peruskoulussa, lukiossa, iltaoppi- tai ammattikoulussa, korkeakoulussa tai muussa näihin verrattavassa oppilaitoksessa (*opiskelijavähennys*), sekä

Verovelvollinen, joka on verovuonna suorittanut lapsen elatusta koskevan lainsäädännön mukaisella sopimuksella tai tuomiolla vahvistettua elatusapua, saa vähentää verovuonna suorittamansa sanotun elatusavun määrän, kuitenkin enintään 3 100 markkaa alaikäistä lasta kohden (*elatusvelvollisuusvähennys*).

Verovelvollinen, jolla on ollut eläketuloa vuonna 1982, saa vuosilta 1984—1987 toimitettavissa kunnallisverotuksissa vähentää sen suuruisen invalidivähennyksen, johon hänellä on oikeus vuodelta 1982 toimitettavassa kunnallisverotuksessa, jollei hän vuosina 1984—1987 voimassa olevien säännösten perusteella ole oikeutettu tätä suurempaan invalidivähennykseen.

37 §

Jos koko verovuoden Suomessa asuneen henkilön tulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 4 000 markan määrää suurempi, on siitä kunnallisverotuksessa vähennettävä sanotun tulo määrää, tai jos tulo on 4 000 markkaa suurempi, 4 000 markkaa vähennettynä yhdellä prosentilla jokaisesta täydestä 40 markan määrästä, jolla tulo ylittää 4 000 markan määrän (*perusvähennys*).

50 §

Jos verovelvollinen on verovuoden päättyessä käyttänyt omistamaansa rakennusta tai asunto-

Voimassa oleva laki

osakeyhtiön osakkuuden taikka asunto-osuuskunnan jäsenyyden perusteella hallitsemaansa huoneistoa yksinomaan tai pääasiallisesti omana taikka perheensä asuntona, alennetaan rakennuksen ja sen tonttimaan sekä osakkeen ja osuuden tämän luvun säännösten mukaan määritettyä arvoa, siltä osin kuin se ei ylitä 112 500 markkaa, 40 prosentilla.

Jos verovelvollisen omistamassa rakennuksessa on kaksi tai useampia huoneistoja, joista verovelvollinen on verovuoden päättyessä käyttänyt jotakin huoneistoa yksinomaan tai pääasiallisesti omana taikka perheensä asuntona, alennetaan rakennuksen omana asuntona käytetyn osan ja sitä vastaavan tonttimaan arvoa siltä osin kuin se ei ylitä 112 500 markkaa, 1 momentissa säädettyllä tavalla.

53 §

Suomessa asuvien puolisoiden yhteenlasketuista varoista vähennetään 13 500 markkaa. Jos toisella puolisoilla tällöin on velkoja enemmän kuin varoja, otetaan erotus huomioon toisen puolison verotettavan varallisuuden vähennyksenä, ei kuitenkaan enempää kuin kolmannes viimeksi mainitun puolison verotettavasta varallisuudesta.

Verovelvollisen, joka on asunut Suomessa ja verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan, varoista vähennetään jokaisesta sellaisesta lapsesta 6 800 markkaa, kuitenkin niin, että vähennys myönnetään vain toiselle yhteenlasketun varallisuuden perusteella verotettavista puolisoista, jolloin, jos molemmilla puolisoilla on varoja, vähennyksen saa vain se puoliso, jonka varojen määrä on suurempi.

57 §

Verovelvollisen henkilön, joka suurimman osan verovuodesta on asunut Suomessa, tuloverosta vähennetään:

1) jos hän on verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan tai kasvattilastaan, yhdestä tällaisesta lapsesta 750 markkaa, kahdesta 1 600 markkaa, kolmesta 2 600 markkaa sekä jokaisesta sitä useammasta alaikäisestä lapsesta tai kasvattilapsesta lisäksi 1 350 markkaa, kuitenkin niin, että vähennys myönnetään vain sille puolisoista, jonka tuloveron määrä on suurempi (*huoltajavähennys*),

Ehdotus

osakeyhtiön osakkuuden taikka asunto-osuuskunnan jäsenyyden perusteella hallitsemaansa huoneistoa yksinomaan tai pääasiallisesti omana taikka perheensä asuntona, alennetaan rakennuksen ja sen tonttimaan sekä osakkeen ja osuuden tämän luvun säännösten mukaan määritettyä arvoa siltä osin kuin se ei ylitä 120 000 markkaa, 40 prosentilla.

Jos verovelvollisen omistamassa rakennuksessa on kaksi tai useampia huoneistoja, joista verovelvollinen on verovuoden päättyessä käyttänyt jotakin huoneistoa yksinomaan tai pääasiallisesti omana taikka perheensä asuntona, alennetaan rakennuksen omana asuntona käytetyn osan ja sitä vastaavan tonttimaan arvoa, siltä osin kuin se ei ylitä 120 000 markkaa, 1 momentissa säädettyllä tavalla.

53 §

Suomessa asuvien puolisoiden yhteenlasketuista varoista vähennetään 14 300 markkaa. Jos toisella puolisoilla tällöin on velkoja enemmän kuin varoja, otetaan erotus huomioon toisen puolison verotettavan varallisuuden vähennyksenä, ei kuitenkaan enempää kuin kolmannes viimeksi mainitun puolison verotettavasta varallisuudesta.

Verovelvollisen, joka on asunut Suomessa ja verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan, varoista vähennetään jokaisesta sellaisesta lapsesta 7 300 markkaa, kuitenkin niin, että vähennys myönnetään vain toiselle yhteenlasketun varallisuuden perusteella verotettavista puolisoista, jolloin, jos molemmilla puolisoilla on varoja, vähennyksen saa vain se puoliso, jonka varojen määrä on suurempi.

57 §

Verovelvollisen henkilön, joka suurimman osan verovuodesta on asunut Suomessa, tuloverosta vähennetään:

1) jos hän on verovuonna elättänyt alaikäistä lastaan tai kasvattilastaan, yhdestä tällaisesta lapsesta 800 markkaa, kahdesta 1 700 markkaa, kolmesta 2 760 markkaa sekä jokaisesta sitä useammasta alaikäisestä lapsesta tai kasvattilapsesta lisäksi 1 430 markkaa, kuitenkin niin, että vähennys myönnetään vain sille puolisoista, jonka tuloveron määrä on suurempi (*huoltajavähennys*),

Voimassa oleva laki

Verovelvollinen, jolla on oikeus 36 §:n 3 momentin mukaiseen elatusvelvollisuusvähennykseen, saa tuloverostaan vähentää neljäosan verovuonna suorittamansa elatusavun määrästä, kuitenkin enintään 730 markkaa alaikäistä lasta kohden.

Ehdotus

Verovelvollinen, jolla on oikeus 36 §:n 3 momentin mukaiseen elatusvelvollisuusvähennykseen, saa tuloverostaan vähentää neljäosan verovuonna suorittamansa elatusavun määrästä, kuitenkin enintään 770 markkaa alaikäistä lasta kohden.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1984. Sitä sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 1984 toimitettavassa verotuksessa.
